

Rehabilitering på specialiseret niveau

REFERAT

Sundhedsstrategisk Forum drøftede sagen, og der var enighed om, at følgegruppen skal forsøge at afdække, hvad man har gjort i andre kommuner for at løse udfordringen med at kunne tilbyde borgerne de nødvendige ydelser. Hammel (Favrskov Kommune) blev nævnt som et eksempel, man kunne kigge nærmere på.

RESUME

Flere kommuner tilkendegiver, at borgere fravælger ophold på bo-og rehabiliteringscentre, for i stedet at blive i eget hjem. Jævnfør aftalen om rehabilitering på specialiseret niveau, er det i disse tilfælde kommunen, der skal koordinere og tilbyde/tilkøbe de nødvendige ydelser. En gennemsnitlig kommune modtager 0-5 borgere i målgruppen pr. år, hvilket ikke gør det rentabelt for ret mange kommuner selv at råde over de nødvendige kompetencer, vidensmiljøer og erfaringer indenfor hjerneskaderehabilitering på dette niveau.

Det vurderes, at sagen kan give anledning til bekymring fra sygehusene i forhold til om borgere, der ønsker at blive i eget hjem og hvor kommunen står som leverandør af ydelserne, får den rehabilitering de har krav på jf. den syddanske aftale. Sagen forelægges derfor Sundhedsstrategisk Forum forud for Det Administrative Kontaktforum den 27. maj 2022.

INDSTILLING

Formandskabet indstiller, at Sundhedsstrategisk Forum,

- Drøfter udvikling af øget samarbejde og videndeling på området på tværs af kommuner samt tilkøb af mobile koncepter hos leverandører, der tilbyder denne mulighed, og
- Drøfter, hvorvidt kommunerne kan henvende sig samlet til de nuværende leverandører på området om tendensen med henblik på at oprette ambulante tilbud eller mobile koncepter

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

Det Administrative Kontaktforum godkendte i 2016 "Aftale om afgrænsning af målgruppe og tilbud for genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau", som beskriver målgruppen for genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau, krav til leverandørerne af rehabilitering på specialiseret niveau samt sygehusenes ansvar og opgaver.

Aftalen indeholder bl.a. en oversigt over krav til leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau. Disse krav er i overensstemmelse med den nationale vejledning og anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen.

Krav til leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau:

- Tilstedeværelsen af en række forskellige faggrupper med sundhedsfaglig eller socialfaglig baggrund (neuropsykologer, audiologopæder, ergoterapeuter, fysioterapeuter, sygeplejersker, pædagoger, socialrådgivere)
- Det sundhedsfaglige personales specialisering i forhold til at arbejde med neurologiske lidelser
- Det socialfaglige personales erfaring i at arbejde med hjerneskaderehabilitering i fase III (rehabilitering efter udskrivelse) og adgang til supervision ved specialistgodkendt neuropsykolog
- Medarbejdernes adgang til vidensmiljøer på specialiserede områder og deltagelse i udviklingsarbejde
- Indgåelse af samarbejdsaftaler om adgang til lægelig behandling/konsulentbistand
- Indgåelse af samarbejdsaftaler med institutioner, der bedriver udvikling og forskning

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering gennemførte i 2021 en undersøgelse af, hvilke leverandører kommunerne i Region Syddanmark benytter, samt en undersøgelse af leverandørernes efterlevelse af de kvalitetskrav, som er opstillet.

I besvarelsen fra kommunerne, angav 11 kommuner at de helt eller delvist har hjemtaget forløb med rehabilitering på specialiseret niveau i 2020, heraf har 5 af kommuner angivet at de har et Bo-og/eller Rehabiliteringscenter, resten har ikke.

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering har drøftet, hvad der ligger til grund for at flere kommuner angiver sig selv som leverandør på området. En af årsagerne herfor er borgers ønske om at blive i eget hjem. Kommunerne kan ikke kræve at borgeren sendes på opholdssted. Det betyder derved at kommunen selv og evt. med tilkøb af ydelser står for den rehabiliterende indsats på specialiseret niveau.

Antallet af borgere, der udskrives til forløb på rehabilitering på specialiseret forløb, svarer til ca. 0-5 forløb/år pr. kommune. Alene på denne baggrund vil det være vanskeligt for kommunerne at have tilstrækkelig med erfaring/specialisering og viden indenfor arbejdet med hjerneskaderehabilitering jf. kravene som bl.a. beskriver at 75 % af personalegruppen har minimum 2 års erfaring og skal tilbydes hyppig supervision, og at der er adgang til fagligheder indenfor fx neuropsykologi.

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering udtrykker bekymring for, om borgere, der ønsker at blive i eget hjem, får den rehabilitering, de har krav på jf. den syddanske aftale.

Som noget relativt nyt tilbyder enkelte leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau mobile koncepter, hvor kommunerne kan tilkøbe ydelser, så forløbet kan foregå i borgers hjem.

Chef for Sundhed og Forebyggelse, Haderslev Kommune og kommunal medformand i Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering Marit Nielsen-Man fremlægger sagen.

Løsning og konsekvenser

Mulige løsninger kunne være:

- Øget samarbejde og videndeling på tværs af kommuner omkring opgaveløsningen
- Herunder øget kendskab til mobile koncepter der kan supplere kommunerne i opgaveløsningen

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering anbefaler, at kommunerne fortsat benytter de etablerede bo- og rehabiliteringscentre, der findes på området, men ønsker også at synliggøre en udvikling, hvor flere borgere ønsker at blive i eget hjem, en udvikling der ofte vil kræve at kommunerne tilfører/tilkøber ressourcer.

Ophold på bo- og rehabiliteringscentre er meget omkostningstunge, og et tilbud i borgers hjem med kommunale indsatser og evt. tilkøb af ydelser vil være en billigere løsning, men det økonomiske incitament må ikke være styrende i denne sammenhæng. Borgers behov for rehabilitering skal være styrende for indsatsen i samspil med borgers ønske fx om ophold i eget hjem.

Proces

Følgegruppen for genoptræning og rehabilitering vil efter sagens behandling i Sundhedsstrategisk Forum orientere Det Administrative Kontaktforum om undersøgelsens fund.

BILAG

- Aftale om afgrænsning af målgruppe og tilbud for genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau
- Oversigt over kommunernes svar